

ALEXANDRE MESSER

ur. 1938; Grabowiec

Miejsce i czas wydarzeń	Grabowiec, 1946 rok
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Francja 2011, Grabowiec, ojciec, wizyta w Grabowcu, grób matki

Wizyta ojca w powojennym Grabowcu

Od razu po wojnie, jak tylko żeśmy się osiedlili w Ząbkowicach, to pierwsza rzecz, że ojciec pojechał do Grabowca. Prawdopodobnie z pomysłem – może wrócimy do Grabowca. Został tam bardzo krótko. Jak wrócił stamtąd, to powiedział do matki i do mnie zresztą: „Nigdy tam nie jedźcie. Grabowiec dla was teraz już ziemia zabroniona”. Nie dał żadnych szczegółów. Tylko to mi powiedział, że ziemia zabroniona. Później nigdy go o to nie pytałem. Po prostu dlatego, że nie miałem jakoś okazji. Jego śmierć stała się bardzo tak niespodziewanie. I miałem ochotę z nim pogadać, żeby dowiedzieć się trochę więcej o jego przeszłości, o naszej przeszłości, o tym wszystkim. I nie zdążyłem. Po prostu nie zdążyłem. I też muszę powiedzieć, że w 1973 roku nie mogłem nawet marzyć o tym, żebym kiedyś pojechał do Polski. Jedyna rzecz, którą zwiedziłem w 91 roku, to grób matki. Bo matka jest pochowana na cmentarzu żydowskim w Warszawie, tak że odnalazłem jej grób. No i teraz zawsze jak jeżdżę do Polski odwiedzam jej grób, mam też taką osobę, która się nim zajmuje, czyści.

Data i miejsce nagrania	2011-04-11, Paryż
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski, Agnieszka Zachariewicz
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"